

[Niels Helveg Petersen]

Domstolen på den måde har afsagt en kendelse, der vedrører så store økonomiske størrelser som dette. De 50-55 mia. kr., der er tale om, er jo noget i retning af 6 pct. af vores bruttonationalprodukt. Jeg tvivler på, at Domstolen tidligere på noget tidspunkt har afsagt kendelser i den størrelsesorden.

Det er en opsigtsvækkende dom, og den skaber betydelige problemer. Den skaber især to: Hvordan skal man her i Danmark forholde sig med de indbetalte ambibeløb?

Det er Det Radikale Venstres opfattelse, at man ikke skal acceptere en tilbagebetaling. For det første fordi det jo hele tiden skal huskes, at der, da ambien blev indført, var en modsat bevægelse: man lettede erhvervene for betydelige beløb – for større beløb, nemlig for 12 mia. kr. – end ambien har indbragt på årsbasis. Derfor vil man i det økonomiske regnestykke i hvert fald nå til det resultat, at erhvervene som helhed fik flere penge ud af det, end de blev pålignet i ambibeløb.

Dernæst er der i de tilfælde, hvor det har kunnet lade sig gøre, næppe heller tvivl om, at ambien i et vist omfang er overvæltet på priserne.

Endelig vil jeg føje den betragtning til, som er af mere snusfornuftig art, at hvis statskassen pludselig manglede disse 50-55 mia. kr., ville der jo ikke være anden mulighed end at skaffe pengene på anden måde ved at inddrive dem hos borgere og virksomheder på anden vis, og det ville jo ikke kunne gå for sig uden store problemer.

Situationen må nu være den for virksomhederne, at de skal dokumentere tab efter dansk rets almindelige regler, hvis de skal have penge tilbage, og jeg synes, at der – for nu at slå det fast her – er megen fornuft i det forslag, regeringen her har fremsat.

Det andet store problem, som dommen rejser, er, hvordan regeringen informerede Folketinget forud for Folketingets vedtagelse af ambiloven. Det spørgsmål er det efter min mening Folketinget selv der skal vurdere. Det må udpræget være en sag imellem Folketinget og regeringen. Det vedrører den informering, der har fundet sted fra regeringen til Folketinget, og det må vi selv tage hånd om.

Om vores endelige stillingtagen ved tredje behandling skal jeg ikke ytre mig her og nu – det må også afhænge af udvalgsbehandlingen

– men jeg vil dog sige så meget, at Det Radikale Venstre ikke vil modsætte sig gennemførelse af det foreliggende forslag.

Kofod-Svendsen (KRF):

Kristeligt Folkeparti mener naturligvis, at vi må tage til efterretning og indrette os efter det, EF-Domstolen har afsagt i ambisagen. Men jeg synes, der er et par omstændigheder, det kan være naturligt og rigtigt lige at slå fast i den anledning.

Vores konkurrenceevne var alvorligt svækket i 1987, og det, der styrkede vores konkurrenceevne, var jo, at vi i bred enighed herinde – så vidt jeg husker, var der kun to partier, der stemte imod – lettede virksomhederne for en række arbejdsgiverafgifter på godt 10.000 kr. pr. fuldtidsansat om året – en total udgift på 12 mia. kr. Det er denne lettelse, der har forbedret konkurrenceevnen, som igen har været en af hovedårsagerne til, at vi har fået den meget betydelige forbedring af vores betalingsbalance-situation.

Styrkelsen af konkurrenceevnen på den måde var ikke på nogen måde i strid med hverken ånd eller bogstav i de forskellige EF-bestemmelser. 12 mia. kr. om året var et stort beløb, og det kunne man naturligvis ikke uden videre sænke erhvervslivets omkostninger med, uden at man fik et modsvarende beløb ind, og som vi alle ved, gennemførte man så ambien, der gav 9 mia. kr. Men jeg synes, det er vigtigt at fastholde de 12 mia. kr. over for de 9 mia. kr. Hvad angår det, der forbedrede konkurrenceevnen, har der aldrig været problemer i relation til EF-retten.

I bakspejlet kan vi altså konstatere, at havde man vedtaget det, som vi vedtog i december sidste år – nemlig en tillægsmoms – havde vi ikke haft problemerne. Men i den sammenhæng synes jeg, man skal lægge mærke til, at virkningen af en tillægsmoms og ambien jo reelt har været det samme. Derfor synes jeg nok, der også ligger noget juristeri i det, men vi kan konstatere, at nogle har ment, der var en risiko, og andre, at der ikke var nogen risiko. Der har været, hvad jeg vil kalde en gråzone, hvor EF-Kommissionen har skabt klarhed.

Men der er ét forhold, jeg bemærker ved dommen, nemlig at det er senere domme end ambiens indførelse, som Domstolen henviser til. Her har også bemærket, at der efter den